

SHM, Bemålat glas och blästermunstycke

Bemålat glas SHM26198:3, SHM26198:8, SHM26198:12

Blästermunstycke SHM35000

Konserveringsrapport

Vivian Smits

Studio Västsvensk Konservering

Bemålat glas VA00331-2014, Pnr.: 11764

Blästermunstycke VA00437-2014, Pnr.: 11801

SHM, Bemålat glas och blästermunstycke

Konserveringsrapport

Författare Vivian Smits
Grafisk form och Layout Västarvet, SVK
Fotot visar SHM26198:3 efter konservering

Västarvet
Studio Västsvensk Konservering
Gamlestadsvägen 2-4 Hus B2
415 02 Göteborg
Telefon 010-441 43 44
www.vastarvet.se, www.svk.com

Tekniska och administrativa uppgifter

	Bemålat glas
Västarvet dnr:	00331-2014
Västarvet pnr:	11764
	Blästermunstycke
Västarvet dnr:	00437-2014
Västarvet pnr:	11801
Uppdragsgivare:	Statens Historiska Museet
Projektansvarig:	Jennie Arvidsson

Innehåll

Tekniska och administrativa uppgifter.....	3
Tillstånd/kondition.....	5
Konserveringsåtgärder	6
Råd och anvisningar om förvaring och hantering.....	7
Referenser.....	7
Material/produktlista	7

Konserveringsrapport

Tillstånd/kondition

SHM35000

Blästermunstycke

Cementliknande material. I två delar, möjligen gått itu under transport. På äldre bilder kan man nästan ana en svaghet där var brottet uppstått. Mikrosprickor som löper från utsidan in i båda delarna, huvudsakligen på den yttre kanten. Mindre lösa smulor. Två lösa, mindre delar som finns med på tidigare inventariebild saknas (förvaras separat i magasin).

Glas

Glasmassans sammansättning påverkar bevarandegraden. Anledningen kan bero på vilka alkalimetaller som använts, natrium eller kalium. Natrium (soda) ger ett kvalitativt bättre glas än kalium. Det kan också vara infärgningen som gjort skillnad eller t.ex. eventuellt blyinnehåll. Endast med materialanalyser kan detta avgöras. De flesta av glasfragmenten är relativt välbevarade.

SHM26198:3

Glas målning, glas (planglas)

I tretton delar samt mängder med mindre flisor. Glaset är ojämnt nedbrutet och visar lokalt (huvudsakligen på den icke bemålade sidan) tecken på glassjuka i form av en mjölkvit ytbeläggning.

SHM26198:8

Glas målning, glas (planglas)

I två delar. Mindre flisa. Nedbrutet ytskikt dock inga synliga spjälkningar.

SHM26198:12

Glas målning, glas (planglas)

Skadebeskrivning:

Flertal flagnar har lossnat från det bemålade ytskiktet.

Konserveringsåtgärder

SHM35000

Blästermunstycke

Föremålet ska på resande utställning och behöver således ha en stark lagning så att inte samma skador återuppstår.

Försegling av de porösa brottytorna med trögflytande Pb72.

Efter torkning punktlimning med cyanoakrylat.

Mikrosprickor stabiliserades med Pb72 i etanol/acetone, applicerad med spruta.

Särskilt stöd för transport tillverkades i Plastizote.

Shm26198:3

Glas målning, glas (planglas)

Rengöring av brottytorna med etanol.

Limning med Pb72 i acetone/etanol. Efter 24 timmar visar det sig att limfogarna enbart med Paraloid B72 inte ger tillräckligt med styrka.

Restriktiv punktlimning på de större fragment med cyanokrylat för att förskaffa extra styrka. Ifyllning av ihåligheter längs fogsprickorna med tunnflyttande Pb72 mha spruta och nål. Särskilt stöd för transport tillverkades.

Shm 26198:8

Glas målning, glas (planglas)

Rengöring av brottytorna med etanol.

Limning av de två större delarna med Pb72 i acetone/etanol.

Punktlimning (3 punkter) med cyanoakrylat för extra styrka.

Särskilt stöd för transport tillverkades. Lös flisa förvaras i samma ask. Inga ytterligare åtgärder.

Shm 26198:12

Glas målning, glas (planglas)

Lösa flagor (4 stycken) limmas åter med Pb72 i etanol/acetone. Ihåligheter i direkt anslutning till brottytorna injiceras med lättflytande Pb72 i acetone/etanol.

Särskilt stöd för transport tillverkades.

Råd och anvisningar om förvaring och hantering

Konsivering bromsar den naturliga nedbrytningen men kan aldrig avstanna den helt. Var därför noga med att kontrollera föremålets kondition med jämna mellanrum och kontakta en konservator för konsultation eller konservering om föremålen ändrar utseende eller behöver vård.

Hantering av arkeologiska föremål bör alltid ske med handskar för att undvika att skadlig handsvett och smuts hamnar på föremålen, vilket påskyndar nedbrytningen. Handskar fungerar även som skydd mot eventuella hälsoskadliga kemikalier i eller på föremålen. Var försiktig så att inte bomullshandskar fastnar i utstickande delar.

Glasföremål förvaras vid en temperatur av 18-20 °C och vid en luftfuktighet som ej överstiger 50 %.

Referenser

Newton, R. & Davison, S. 1989. *Conservation of glass*. Butterworth & Co.

Tidens tand. Förebyggande konservering. 1999. M. Fjaestad (red.). Riksantikvarieämbetet. www.raa.se/publicerat/9172091355.pdf

Material/produktlista

Cyanoakrylat: Ett snabblim som finns i olika viskositet 100, 150 och 200. Produkten heter Sekundlim och säljs av Hobbyborgen.

Paraloid B72: ett akrylatharts som löser sig i t.ex. etanol, aceton och toluen. Består av etylmetaakrylat:metylakrylat, 70:30 (tillverkare/försäljare Rohm & Haas).